

tilskud til Laan stiftet til Boligbyggeri og til Udførelse af kommunale Arbejder m. m. har maattet sættes op fra 10 Millioner til 12 Mill. Kr. i Henhold til de indvundne Erfaringer, og endelig er Tilskuddet til Kommunernes Udgifter til Alderdomsunderstøttelse og Aldersrente gaet op fra 24 Mill. Kr. for 1923—24 til 37 500 000 Kr. for 1924—25.

Aarsagen til den stærke Stigning af denne sidste Post — som dog ikke er saa stor, som den ser ud til, idet Udgiften i 1923—24 i Virkeligheden efter de nu indvundne Erfaringer bliver op imod 30 Mill. Kr. — er selvfølgelig den nye Lov om Aldersrente og ganske særlig denne Lovs Regler for Fordelingen af Udgifterne mellem Stat og Kommune. Udgifterne til Aldersrente i April Kvartal 1923 kan efter de af Indenrigsministeriet indhentede Oplysninger anslaaes til ca. 15½ Mill. Kr., og for hele Aaret bliver det saaledes 62 Mill. Kr. Dette er, som man ser, ikke saa væsentligt meget mere end de ca. 60 Mill. Kr., som Alderdomsunderstøttelsen efterhaanden var kommet op paa; men naar Forholdet i saa høj Grad forandres for Statens Vedkommende, skyldes det Fordelingen af Udgiften med $\frac{7}{12}$ til Staten og kun $\frac{5}{12}$ til Kommunerne i Forbindelse med, at der stilles 1½ Mill. Kr. til Raadighed for de Kommuner, som bliver væsentligt vanskeligere stillet ved Overgangen fra Alderdomsunderstøttelsen til Aldersrenten med de faste Takster. Medens Staten faar at udrede 37½ Mill. Kr., vil paa Basis af første Kvartal, April Kvartal 1923, Kommunernes Udgifter kun blive knap 26 Mill. Kr. mod 29 877 000 Kr. i 1922—23; og hertil kommer yderligere de ekstraordinære 1½ Mill. Kr. til Støtte for de vanskeligst stillede Kommuner.

Jeg maa nu her bemærke, at det naturligvis kan ventes, at dette Tal ikke betegner Maksimum, at der vil ske nogen yderligere Tilgang til de aldersrentesøgendes Tal; men jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, at der er midlertidige Aarsager, som bringer Beløbet op, og som efterhaanden vil forsvinde. Ved Aldersrenteloven blev jo 60 Aars Grænsen hævet til 65 Aar, hvilket naturligvis i det lange Løb har en betydelig finansiel Indflydelse, men blot ikke foreløbig, idet der som bekendt blev vedtaget Overgangsbestemmelser, hvorefter de, der stod paa Grænsen, ikke skulde lide noget Tab, eller i hvert Fald deres Tab skulde meget betydeligt mildnes, og dette medfører i Overgangsaaarene en betydelig forøget Udgift. Paa samme Maade er der en anden Overgangsbestemmelse, nemlig den, at Differencen mellem Alderdomsunderstøttelsen og

Aldersrenten, hvor Alderdomsunderstøttelsen var større end Aldersrenten, ikke straks bliver frataget de aldersrentenydende, men kun med $\frac{1}{3}$ om Aaret. Dette vil for de første Aar og navnlig for det første Aar bringe en forholdsvis stærkt forøget Udgift. Der er altsaa Momenter, som tjener til at bringe Udgiften op, men der er andre, som vil tjene til at bringe den ned.

Paa Indenrigsministeriets Budget er der imidlertid ogsaa nogle sociale Udgifter, som viser Nedgang. Der er Nedgang i Tilskuddet til Hjelpekasserne fra 1 Million til 750 000 Kr., og navnlig er Tilskuddet til anerkendte Arbejdsløshedskasser gaet ned fra 6 Mill. Kr. paa Finansloven for 1923—24 til 5 Mill. Kr. her, og Tilskuddet til Arbejdsløshedsfonden fra 5 Millioner til 2 Mill. Kr.; dette er en Følge af den aftagende Arbejdsløshed.

Pensionsvæsenet viser en Opgang paa ca. 1 Mill. Kr., fra 14 945 000 til 15 939 000 Kr.

Jeg skal ikke trætte Dem med at nævne Tallene for de enkelte Ministeriers Udgiftsparagraffer. De viser gennemgaaende Nedgang, stærkest paa Finansministeriet, nemlig fra 30 337 000 Kr. til 27 388 000 Kr., og paa § 15, Ministeriet for offentlige Arbejder, fra 6 966 000 Kr. til 4 533 000 Kr. Ogsaa Statsgældsrenten viser, for første Gang i mange Aar, en om end lille Nedgang. For at naa til en Sammenligning her maa man til de 53 397 000 Kr., som staar opført paa Finansloven for 1923—24, lægge de 450 000 Kr. i Rente af den første 10 Millioners Rate af Obligationer til Erhvervelse af indtægtgivende Statsaktiver, som ikke naaede at komme med paa Finansloven. Naar det sker, giver det for 1923—24 53 847 000 Kr. mod 53 807 000 Kr. for 1924—25.

Det samlede Resultat bliver paa Driftsbudgettet, altsaa paa §§ 1—25, et Overskud af 52 693 000 Kr. Paa § 26 er Indtægten anslaaet til 17 550 000 Kr. og Udgiften til 32 352 000 Kr., saaledes at der her fremkommer en Merudgift af 14 802 000 Kr. Drager vi nu dette Beløb fra de 52 693 000 Kr., som er Overskuddet paa Driftsbudgetterne, fremkommer der et samlet Overskud paa Drifts- og Formueparagrafferne paa tilsammen 37 891 000 Kr. Det er altsaa det Beløb, hvormed Tillægsbevillingslovens Udgifter vil være at imødegaa. Jeg skal bemærke, at man har selvfølgelig ikke kunnet optage de mellem 2 og 2½ Mill. Kr. fra den sidste Luksustoldlov, som det jo er min Hensigt at foreslaa forlænget. Til Gengæld maa jeg gøre opmærksom paa, at Dyrtdistillagene er opført, ligesom det gjordes i Fjor, med samme Tal